

**การพัฒนาชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน
มูลนิธิเด็กก่อนในสลัมฯ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร**

**The Results of Using The Parent Educational Package to Enhance Literacy
Development of Preschool Children at Foundation for Slum Child Care Jatujak Bangkok**

**ศรดา ปัญญาโรจน์รุ่ง¹
Saruda Punyarojrun¹**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียนตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน 3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน 4) ศึกษาความรู้ของผู้ปกครองก่อนและหลังการใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองของเด็กก่อนวัยเรียนและเด็กก่อนวัยเรียนที่มูลนิธิเด็กก่อนในสลัม ชุมชนเสื่อใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง แบบสังเกตพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครอง แบบทดสอบความรู้ของผู้ปกครอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test แบบ Dependent samples

ผลการวิจัย พบว่า 1) ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 (80/80) โดยมีค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 82.47/84.35 2) พฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก พฤติกรรมที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ สนใจดูผู้อื่นเขียนหนังสือหรือวาดรูป 3) ผู้ปกครองมีความพึงพอใจชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียนในระดับดีมาก 4) ผู้ปกครองมีความรู้หลังการใช้ชุดให้ความรู้มากกว่าก่อนการใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การพัฒนาชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง การส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือ เด็กก่อนวัยเรียน

¹สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

Abstract

The purposes of this research were: 1) to develop an educational package to enhance literacy behavior of preschool children to be effective according literacy to the defined criteria at 80/80, 2) to investigate literacy behavior of Preschool children; 3) to examine parents satisfaction towards literacy behavior of the toddlers and 4) to examine parents knowledge before and after participating in the experiment Target groups were the parents and their preschool children at foundation for slum child care. The instruments used in this study were parent educational package, observation and recording of literacy behavior of the preschool children, reliability at 0.88 questionnaire on parents satisfaction towards educational package, and test of parent knowledge to enhance literacy behavior of the preschool children. Data were analyzed by mean, standard deviation and t-test.

Results indicated that: 1) Educational Package for parents enhanced literacy behavior of the preschool children had effective according at E_1/E_2 (82.47/84.35) 2) The preschool children had literacy behavioral scores at very good level. 3) Parents were satisfied at very good level. 4) Parents had higher posttest scores after participating in the experiment than those of pretest scores significantly at the .01 level.

Keywords: The development of parent educational package, to enhance literacy, preschool children.

บทนำ

การพัฒนาชุดให้ความรู้ผู้ปกครองด้วยชุดความรู้เพื่อให้ผู้ปกครองใช้ส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียนมีความสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) กรอบวิจัยที่ 2 ในข้อ 2 การสร้างสื่อเทคโนโลยีการศึกษาที่เสริมสร้างสมรรถภาพในการสอนของผู้สอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 คือเพื่อให้ได้นวัตกรรมเทคนิควิธีหรือระบบที่ใช้ในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ครู ผู้บริหารและชุมชนและคาดหวังว่าจะได้ผลตามข้อ 2 คือได้ตัวอย่างนวัตกรรมการศึกษาที่ผู้ใช้อยอมรับในการนำไปใช้ปฏิบัติและเห็นผลการใช้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

การพัฒนาประเทศมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพคนและการพัฒนาเด็กเป็นอย่างมาก สิ่งสำคัญที่จะพัฒนาคุณภาพของคนทุกมิติอย่างสมดุลได้ก็ด้วยการสร้างให้คนรักการอ่าน เพราะการอ่านเป็นรากฐาน โครงสร้างและการต่อยอด จากการสำรวจพฤติกรรมการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ.2554 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ดำเนินการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ.2554 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2554 จากจำนวนครัวเรือน ตัวอย่างประมาณ 53,000 ครัวเรือนพบว่า เด็กเล็กในกรุงเทพมหานคร มีอัตราการอ่านหนังสือสูงสุด ร้อยละ 63.0 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเชื่อว่าการส่งเสริมการอ่านที่เป็นวาระแห่งชาติ และโครงการทศวรรษแห่งการอ่าน (ปี 2552-2561) จะประสบความสำเร็จได้ก็ด้วยสิ่งสำคัญประการหนึ่งคือ การที่ครอบครัวสนับสนุนและส่งเสริมการอ่านให้เด็กก่อนวัยเรียน เพราะเป็นช่วงวัยที่ปลูกฝังพฤติกรรมการรักการอ่านได้ง่ายที่สุด

การพัฒนาให้เด็กรู้หนังสือในช่วงเยาว์วัยด้วยการที่พ่อแม่เป็นผู้ช่วยเหลือดูแล ทำกิจกรรม

เพื่อการพัฒนาพร้อมกับเด็กด้วยวิธีการสอนภาษาแบบธรรมชาติและช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้เด็ก จะทำให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุข การส่งเสริมการรู้หนังสือให้เด็กในวัยนี้ประสบความสำเร็จได้ดีก็ด้วยความรัก ความเอาใจใส่อบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ และพ่อแม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาการรู้หนังสือให้แก่ลูก พร้อม ที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูก ทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาการรู้หนังสือของลูกพร้อมกับลูก

การให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียนจึงมีความสำคัญ เพราะพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด และเด็กในวัยนี้มีความต้องการที่จะได้รับความรัก ความอบอุ่น การใกล้ชิดกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ดังนั้นการจัดให้มีกิจกรรมการสอนระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครองกับเด็กจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองตอบความต้องการของเด็ก และเป็นการส่งเสริมการรู้หนังสือให้เด็กได้ไม่ว่าพ่อแม่ ผู้ปกครองและเด็กจะอยู่ในสถานภาพใดก็ตาม ก็ควรมีโอกาสได้รับการบริหารจากสังคมอย่างเท่าเทียมกัน การวิจัยครั้งนี้จึงทำการศึกษาดูว่าการนำชุดความรู้ผู้ปกครอง ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาให้ผู้ปกครองนำไปใช้ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียนที่มูลนิธิเด็กก่อนในสลัม บ้านเด็กอ่อนเสือใหญ่ (ชุมชนเสือใหญ่ประชาอุทิศ) หลังมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม แขวงจันทรเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมของเด็กก่อนวัยเรียน
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน

4. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของผู้ปกครองก่อนและหลังการใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองและเด็กก่อนวัยเรียนที่มีอายุ 2-3 ปี ที่อยู่ในความดูแลของมูลนิธิเด็กอ่อนในสลัม บ้านเด็กอ่อนเสียใหญ่ ชุมชนเสียใหญ่ ประชาอุทิศ แขวงจันทร์เกษม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำนวน 38 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครอง และเด็กก่อนวัยเรียนที่มีอายุ 2-3 ปี ที่อยู่ในความดูแลของมูลนิธิเด็กอ่อนในสลัม บ้านเด็กอ่อนเสียใหญ่ ซึ่งผู้ปกครองอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการ จำนวน 15 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. **ตัวแปรต้น** คือ ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน

2. **ตัวแปรตาม** คือ

2.1 พฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน

2.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อชุดให้ความรู้ผู้ปกครองฯ

2.3 ความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้ปกครองมีความรู้ในการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือ หลังได้รับความรู้มากกว่าก่อนได้รับความรู้จากชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย

1. ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน จำนวน 8 เล่ม แต่ละเล่มมีสาระความรู้ 1 เรื่องสำหรับผู้ปกครอง และมีกิจกรรม 2 กิจกรรมสำหรับผู้ปกครองส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือให้เด็กก่อนวัยเรียน

เล่มที่ 1

กิจกรรม 1.1 “จับคู่สลับเปลี่ยน”

กิจกรรม 1.2 “ดูให้ต้อยตรงไหน”

เล่มที่ 2

กิจกรรม 2.1 “อะไรไม่เข้าพวก”

กิจกรรม 2.2 “สองเราคู่กัน”

เล่มที่ 3

กิจกรรม 3.1 “มีกี่ขอ”

กิจกรรม 3.2 “ฟังให้ดี”

เล่มที่ 4

กิจกรรม 4.1 “คู่ฉันอยู่ไหน”

กิจกรรม 4.2 “จำแล้วเรียง”

เล่มที่ 5

กิจกรรมที่ 5.1 “สองสัตว์”

กิจกรรมที่ 5.2 “ร้อยหลากสี”

เล่มที่ 6

กิจกรรม 6.1 “วาดไปคิดไป”

กิจกรรม 6.2 “อันไหนหนักกว่า”

เล่มที่ 7

กิจกรรม 7.1 “วงกลมสร้างอักษร”

กิจกรรม 7.2 “ปั้นเป็นตัว”

เล่มที่ 8

กิจกรรม 8.1 “ยี่ราฟลายอักษร”

กิจกรรม 8.2 “ต่อตามจินตนาการ”

2. แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน

4. แบบทดสอบความรู้ผู้ปกครองในการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน

การรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

1.1 แนวคิดทฤษฎีการสอนภาษาแบบธรรมชาติของกูดแมน

1.2 แนวคิดทฤษฎีวิวัฒนาการเชิงสังคมของไวโกตสกี

1.3 แนวคิดลักษณะและพัฒนาการทางภาษาของเด็กก่อนวัยเรียน

2. พัฒนาชุดความรู้ผู้ปกครอง

2.1 สร้างชุดความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน โดยบูรณาการแนวคิดทฤษฎีของทั้งสองทฤษฎีเป็นหลักในการพัฒนาชุดความรู้ผู้ปกครอง

2.2 หาประสิทธิภาพชุดความรู้ผู้ปกครอง ทดลองใช้ (Try out) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3 เขียนแผนการอบรมให้ความรู้ผู้ปกครอง

3. นำชุดความรู้ผู้ปกครอง ไปทดลองใช้ เพื่อศึกษาผล

3.1 ระยะเตรียมการก่อนใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองฯ (สัปดาห์ที่ 1)

3.1.1 ประชาสัมพันธ์โครงการและสอบถามความจำนงของผู้ปกครอง

3.1.2 เชิญผู้ปกครองประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจและสัมพันธภาพ

3.1.3 ทดสอบความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน

3.2 ระยะใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง (สัปดาห์ที่ 2-9) ดำเนินการดังนี้

3.2.1 จัดอบรมให้ความรู้สัปดาห์ละ 1 ครั้ง แล้วให้ความรู้สัปดาห์ละ 1 เล่ม

3.2.2 จัดชุดความรู้ให้ผู้ปกครองใช้กิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือให้เด็กเมื่ออยู่บ้าน สัปดาห์ละ 2 กิจกรรม

3.2.3 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียนให้ผู้ปกครองบันทึกหลังจากให้เด็กทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม

3.2.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียนให้ผู้ปกครองตอบกลับคืนทุกสัปดาห์

3.3 ระยะเสร็จสิ้นการทดลองใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองฯ (สัปดาห์ที่ 10)

3.3.1 ทดสอบความรู้ของผู้ปกครองหลังจากการใช้ชุดความรู้ทั้ง 8 เล่มแล้วซึ่งแบบทดสอบความรู้ผู้ปกครองนี้เป็นชุดเดียวกับแบบทดสอบความรู้ผู้ปกครองระยะก่อน การทดลองให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน

3.3.2 ผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือและพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2. หาประสิทธิภาพของชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน โดยใช้เกณฑ์ E_1/E_2 (80/80)

3. วิเคราะห์ผลการใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ใช้การหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. วิเคราะห์ความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน ใช้การคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ค่า t-test เปรียบเทียบความรู้ของผู้ปกครองก่อนและหลังการใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง

ผลการวิจัย

1. ชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง ที่พัฒนาขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีการสอนภาษาแบบธรรมชาติของกูดแมนและแนวคิดทฤษฎีวิวัฒนาการเชิงสังคมของไวโกตสกี มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ตามที่กำหนดไว้ โดยพบว่า ประสิทธิภาพของชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 82.47/84.35

2. พฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กกลุ่มวัยเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก พฤติกรรมการรู้หนังสือที่เด็กแสดงออก โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ พฤติกรรม

2.1 สนใจทำกิจกรรมการรู้หนังสือ

2.2 สนใจดูผู้อื่นเขียนหนังสือหรือวาดรูป

2.3 ซัดเขียนด้วยตนเอง

3. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสืออยู่ในระดับดีมาก กิจกรรมในชุดให้ความรู้ผู้ปกครองที่ผู้ปกครองพึงพอใจมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ กิจกรรม

3.1 ยีราฟลายอักษร

3.2 ต่อตามจินตนาการ

3.3 ปั่นเป็นตัว

4. ผู้ปกครองมีคะแนนหลังการให้ความรู้สูงกว่าก่อนการใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน โดยการประเมินคุณภาพเนื้อหาและจากการหาประสิทธิภาพของชุดให้ความรู้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 พบว่า ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เป็น 82.47/84.35 แสดงว่าชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน มีประสิทธิภาพสูงพอที่จะนำไปใช้ได้ และยังพบว่าชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง เป็นการจัดความรู้ให้ผู้ปกครองในการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือให้เด็กก่อนวัยเรียนที่มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ ประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎี หลักการ แผนการดำเนินการ และการประเมินผลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองและหลักการศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมศิริ ธีรานุรักษ์ (2539: 136) ที่พบว่า หลังจากการทดลองใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กวัยอนุบาล ซึ่งโปรแกรมนี้เป็นการจัดโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ปกครองโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน อีกทั้ง ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองยังมีองค์ประกอบของการส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมการรู้หนังสือ โดยผู้ปกครอง ซึ่งชุดให้ความรู้ผู้ปกครองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีคุณลักษณะพิเศษอยู่ที่มีการใช้ความคิดรวบยอด จุดประสงค์

การเรียนรู้ และเนื้อหากิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย และความต้องการของผู้ปกครอง โดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยา หลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ วิธีการเรียนรู้ของผู้ปกครอง และบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็ก และรู้พัฒนาการของเด็กเป็นสำคัญในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมเด็กก่อนวัยเรียนให้มีพฤติกรรมการรู้หนังสือ ซึ่งเป็นฐานในการมีนิสัยรักการอ่านต่อไป สอดคล้องกับการกล่าวไว้ของฉันทนา ภาคบงกช (2538: 3) ว่าเด็กมีโอกาสเห็นตัวหนังสือมาก ย่อมมีโอกาสพัฒนาการอ่านได้รวดเร็ว การส่งเสริมการรู้หนังสือให้เด็กในช่วงวัยเริ่มต้นด้วยการให้เด็กพูดถึงสิ่งที่เด็กทำ ชี้ให้ดูตัวหนังสือทุกหนทุกแห่ง ให้ดูรูปและพูดคุยเกี่ยวกับรูปภาพ พูดกับเด็กด้วยประโยคที่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กมีประสบการณ์ทางภาษา (เยาวพา เดชะคุปต์. 2543: 62) ดังนั้น การจัดสาระความรู้ให้ผู้ปกครองและกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือที่ประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในชุดให้ความรู้ผู้ปกครองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ย่อมส่งผลให้ทั้งผู้ปกครองและเด็กก่อนวัยเรียน ผลิตผลสัมฤทธิ์เต็มศักยภาพ

2. พฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียนจากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมเด็กมีพฤติกรรมการรู้หนังสืออยู่ในระดับที่เด็กมีการแสดงออกของพฤติกรรมระดับดีมาก ซึ่งพฤติกรรมการรู้หนังสือที่เด็กแสดงออกระดับดีมาก ได้แก่ สนใจทำกิจกรรมการรู้หนังสือ สนใจผู้อื่นเขียนหนังสือหรือวาดรูปและพฤติกรรมขีดเขียนด้วยตนเอง

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า พฤติกรรมเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความพร้อมในการอ่านหนังสือ สอดคล้องกับสมาคม N.S.S.E. (National Society for the Study of Education อ้างถึงใน กนกพร บุษยภณินธุ์. 2539: 100) ที่ได้ระบุว่า พฤติกรรมขอให้ผู้ใหญ่อ่านหนังสือให้ฟังเป็น

พฤติกรรมที่บ่งชี้นิสัยรักการอ่าน นอกจากนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า เด็กสนใจทำกิจกรรมจากชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง โดยผู้ปกครองได้นำไปใช้ส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน โดยดูจากคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมของกิจกรรมแสดงว่ากิจกรรมในชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน มีผลต่อการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียนพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียนที่เกิดจากการที่ผู้ปกครองนำชุดให้ความรู้ไปใช้ในการทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก หรือจัดกิจกรรมให้เด็กตามชุดให้ความรู้ ส่งผลให้เด็กเกิดพฤติกรรมการรู้หนังสือ

3. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียนในระดับดีมาก การให้ความรู้ผู้ปกครองเป็นวิธีการช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กและช่วยลดปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับตัวเด็ก ซึ่งมีสาเหตุสำคัญมาจากการขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเด็ก ดังนั้นการให้ความรู้ผู้ปกครอง จึงเป็นการให้สาระความรู้ที่ผู้ปกครองจะนำไปใช้ประโยชน์ได้ และเป็นสิ่งที่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ

4. ความรู้ของผู้ปกครองที่ได้รับจากชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน

จากการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความรู้มากขึ้น เมื่อได้รับความรู้จากชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน การที่ผู้ปกครองมีความรู้ในการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของลูก ย่อมส่งผลโดยตรงต่อเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับฮูบเนอร์ (Huebner. 2000:

299) ได้ศึกษาเรื่องการให้ความรู้ การกระตุ้น และการจัดหาหนังสือ รวมถึงการฝึกอบรมให้ผู้ปกครอง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์กับเด็ก ผลการศึกษาได้พบว่า เด็กมีความสนุกสนานในการอ่านร่วมกัน มีความใกล้ชิดสนิทสนม มีส่วนร่วมในเชิงบวก มีการใช้เวลาร่วมกัน มีความรู้ คำศัพท์ และทักษะทางภาษาเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติ

1. ก่อนนำชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง ไปใช้ ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องควรจัดอบรมให้ความรู้กับครูหรือผู้ดูแลเด็กที่จะนำไปใช้ เพื่อให้สามารถให้คำแนะนำกับผู้ปกครองได้อย่างถูกต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. ชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งให้ผลของพฤติกรรมการรู้หนังสือไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองอาจใช้ชุดให้ความรู้ชุดใดก่อนก็ได้ตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม การพัฒนาเด็กควรเผยแพร่แนวทางส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน ด้วยการใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองจากการวิจัย ครั้งนี้

เพื่อให้ผู้ปกครองนำไปใช้ในการส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน

4. ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด จึงน่าจะเชื่อว่าการนำชุดให้ความรู้ผู้ปกครองฯ ไปให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็กได้ใช้ ก็จะมีส่งผลให้ผู้ปกครองมีทัศนคติที่ดีและเป็นแรงจูงใจที่จะส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือให้เด็กก่อนวัยเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน ที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองทำกิจกรรมส่งเสริมการรู้หนังสือกับลูกที่บ้านในช่วงอายุต่อไป เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสส่งเสริมการรู้หนังสือให้กับเด็กอย่างต่อเนื่อง
2. ควรพัฒนารูปแบบชุดให้ความรู้ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือ เป็นชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือของเด็กก่อนวัยเรียน สำหรับให้ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก หรือผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้ได้
3. ควรมีการศึกษาผลการใช้ชุดให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการรู้หนังสือในระยะยาวด้วย และมีการติดตามผลการพัฒนาการรู้หนังสือของเด็ก (กลุ่มเป้าหมาย) อย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร บุญยะกนิษฐ์. (2539). **พัฒนาการทางภาษากับการสอนภาษาเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2538). **พัฒนาการทางภาษา**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ปัทมศิริ ชีราณรงค์. (2539). **การพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กวัยอนุบาล**. วิทยานิพนธ์ คม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (มกราคม 2543). “การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยที่เน้นภาษาแบบองค์รวม.” **วารสารการศึกษาปฐมวัย**. 4(1): 81–85.
- Huebner, C. E. (2000). “Community-based support for preschool readiness among children in poverty.” **J. Educ. Stud. Placed Risk**. 5: 291–314.